

سرخو علی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول : عثمان قهرمان
هر نوع محررات مدیر مسئول نامنه کوندرا لیدر .

اداره خانه باب عالی قارشو سنده - ۷۷ سته لک آبونه سی اون بش غروش ممالک اجنبیه به درت یچق فرانقدر

۶ کانون ناو.

سنة ۳۲۶

اون بش کونده بر دفعه نشر ادر نور

نومرو ۳
پچشنبه

اهالیك عدد نفوسنه تقسیم ایدیلورسه شوارقام
آلنیر :

انگلتره ۱۰۷، فرانسه ۱۰۵، آلمانیا ۶۲،
اوستریا ۸۹، ایالتا ۸۵، روسیه ۴۴، تورکیا ۲۲
شعبدی شو ارقامی مطالعه ایدلم . ارقام
مذکور ددن آکلاشدینی اوزره هر انگلتره سنده
حکومتیه ۱۰۷ فرانسه ۱۰۵، فرانسی وریور
بزده ۲۲، الی آخر . بنه شوارقامدن کوریورز که
آلمانیا ده فرانسه ده و انگلتره ده نسبتاً ویرکوا یکی
قات آذر . حالبوکه آلمانیا کثرت عمومیه سی
تجارت و صنایع فرانسه ک و انگلتره ک ثروت
عمومیه نه تجارت و صنایع غلبه یتک وضع متده
در . دیمک که آلمانیا کندی بودجه سی برقات
دها فضله لشدر برقی یعنی بش میلیارد ریسه اون
میلیار درجه سده افراغ یتدیمک اقدارینه
مالک در . آلمانیا بودجه سی شودر جهیه افراغ
ایا یلورسه بر آلمانک ویره چکی ویرکوک آمرانی
همان شعبدی بر فرانسه ک ویردکی مقداره مساوی
اولا جقدر . ایسته بوندن طولاییدر که آلمانیا
بوکون دهشتلی و بتون جهانی تزه ده چک بر
صورتده کندی قوای بریه و بحریه سی تزیید
ایدیور، بتون جهانیه میدان اوقیور !!
شوتیجهیه آلمانیا یالکیز آلمانلرک سعی و عمل ،
تجارت، صنایع یولنده کوستردکلری غیرت، حمیت
سایه سنده واصل اولشدر !

شعبدی کچلم بزمله روسیه ده ! ارقامدن
کوروندیکی وجه ایله ملل مختلفه آراسنده ال
آز ویرکو ورن بزمله روسیه در ! حالبوکه ،
بزبوخفیف بر ویرکویی بیله ویره میورز :
جمله جه معلوم درکه تورکیه بودجه سنده
هرسینه یوزاللی مبله سولتی بر آجیق واردر :
روسیه بودجه سنده ایسه هرسینه برمیلیار آجیق
اولیور : بو آجیق لری قاباتی ایچون بزهرسینه
یوزاللی ملیون فرانلق و روسیه ایسه برمیلیارلق

استقراضه مجبورز ! ایسته بو سایه ده درکه بز
سنده استقراضه ستمک فائضی اوله رق ایکی یوز
ملیون فرانسی ، روسیه ایسه طاقوز یوز ملیون
فرانسی اجنبیاره باره ویریورز ! شو ویرکو
یالکیز جهالت ، غفلت ، عطالت ، تذللک و سی
عملک درجه لزومنی آکلاماق ویرکوسی در !!
ایسته ارقامک بزده تلقین ایتدیک حقایق
قطعه ! نه قدر سوز سولنسه نه قدر موعظه لر
ایدلسه بوناردن ده اواضح آشکار بوندن بلیغ
بر صورتده حقایق تظاسر ایتمز ! ملتیزک ،
قومیتیزک ، دینیزک ، شرف و ناموس مزک بقا
و محافظه سی یالکیز کندی سعی و عمل مز سایه سنده
تمکن در ! عثمانلیلرک بقا و شرفی یالکیز مبارزه
حیاتیه عمومیه ده مکمل بر صورتده مسلح
و مجهز اولما مزه وابسته در . بو ایسه بر چوق
مصارفاتی ایجاب ایدر که بومصرفی ملت کندی
سعی و عملی سایه سنده تهیه ایتمزه و دائماً بونمیزی
اکره ک باشقه لرینه محتاج قالیرسقی آکلامیز که
نه کندی مزنی و نه محافظه سنده مکلف اولدیغمز
و طنمیزی تأمین ایتمش عد ایدیلیمیز .

احمد آغایف

بر مسئله مهمه اجتماعیه

چوققی یا خود آئی می ؟

مکتب ایسترز . بو دوشونیه چک غایت
مهم بر مسئله در . اوت ، بوکون بز چوق مکتبیه
ایسترز ، یا خود انحال جدیدی ایستدیکمز دن
اعلا یتشدر بر چک آئی مکتبیه ایسترز ؟ شبهه
سزدر که هرکس بوکا جواباً هم چوق و هم آئی
مکتب ایسترز دیر . فقط آرز بر زمانده ، هم
چوق و هم آئی مکتبیه صاحب اولوق ادعای ،
حقمیه و بوش برتمی دن عبارت قالیر .
او حالده مکتب تشکیلاتنده تعقیب ایده جکمز
بروغرامده یا چوق فقط صولک په داغوزی نک

داخل اولسونلر ، تعقیب یئتسونلر ، بونک بونک امکائی تصور ایتمک ، هرکسی یوکسک تحصیلاره سوق ایتمک اساساً قبول ایدیه چک برشی دکلدر . بز عموومه ، اصل تملیکته ایش وجوده کتیره چک قسمه ، خلقک قسم کلیسه لازمکن اهتامه احمیت و برمه لی بز . تربیه ابتدائی بی پک بیوک نظاره کورمه لی بز .

چوق مکتب یایمق در دینه دوشه نلر ایی و مکمل و منتظم مکتب یایه سورلر . بوسنه معارف نظارتی بر چوق لیسه آچیم ، دیدی ، موفق اولدیمی ؟ اصلاً موفق اوله مه دی . اگر بوسنه ایچون اوچ یاخود ایکی لیسه آچمه دی ، احتمال واردی که اوچ ایی اعدادی مکتبینه صاحب اولوردق .

همزک نظر تقدیرنده بارلدايان بو حقیقت یوقاریدن بری یازیله کلن مواد آجیق بر مثالدر . عبدالحمد زماننده ده بویه اجرات کور- یایردی . بر امر کلیر . روم ایی و لاتینده شو قدر مکتب آچلسین دینیر ، سواقندن آدملر طوبلانیر . سن خو جه ک هایدی فالان کویه کیت دینیر کوندر یایردی . صو کره ، اوت افتحارله دینردی که بو قدر مکتب وار ! اسکی دن بری بزى آزه ن چوق - فقط ایی دکل - مکتب ابتلاسی بوندن صو کره ده آزه چک

کوروش دیکمز ک بیوک وچالیشقان مکتبچی لرمن نظر ننده ده تقرر ایتمش بر حقیقت که ، بو کون عثمانلیلر چوق مکتبدن زیاده ایی مکتبه محتاجدرلر . ایی مکتبلر کشادی ایله بش سنده بوله جقمز ترقی بی ، بو پروگرام ایله ۳۰ سنده بوله مه یز . ایشه بوسنه لیسه لر ایچون ایدیلن غیرتلیر بوشه کیتدی ، کله چک سنده بو حالده اولورسه داها کیده چک ، او بر سنده کیده چک لیسه لر کوزل بر مثالده اولک ایچون اونى

امرایتیه بیکی کی دکل و یاخود ایی وفق تربیه ک تمامیه قبول ایله دیککی وجهله مکتبلر وجوده کتیره لم ؟ هیچ رعقل سلیم صاحبی بو کور آرزو ایترکه چوق و بو کون بوتون مناسیله ایشه یازماز مکتبلر قارشو مزده صرملنسین بو کون هممزک قبول و آرزو ایده چکی مکتبلر ایی و مکمل مکتبلردر ، عددی چوق اولمايه . جقمش . ضرری یوق

اولای امور دن بر چوقی ناسفلر ولونورکه حالا چوق مکتب یایمق پروگرامی تعقیب ایدیور و هب اوله دوشونیورلر . مکتبلرک چوقلی هیچ بر وقت سلامت ترقی بی بو کون تخیل ایدیه کی کی تأمین ایده مز . بر ابتدائی دن چیقار اوت اوقومه ، یازمه بیلیر . لکن فکر جهتدن ینه هیچدر ؛ دوشونمک ، حریتی طایه بیلمک ، فتنه اعتیای اولمق ، موجودیتی بحق آکلایه بیلمک ، متشبث و فعال اولمق خصوصنده معطل بر آدم در . بزم ایسته دیکمز کنجلر ، و طنداشلر ایسه بویه اولما لیدر . محقق که اوقومه یازمه او قدر انسا نه شرف و یره چک بر ماده دکلدر ؛ اوقومه یازمه بیلمه یه اکلامغه ، ایجاد ایتمک و سائر به واسطه در . ابتدائیلر مزده یتشن بر چوق ، بر آدم ، که اوقومه یازمه بیلیور . بلکه ده رایکی منظومه قرائت ایدیور ، اما حیات تحصیلیه سی باصمه قالب کچمش ، چیقنجه ایشه دالیور ؛ تحصیل و داع ایدیور . اوقود قلر ینه ده ، آرزوی مطالعه یه ده و داع ایدیور . سبب ؟ زیرا اونى اویلدیکمز مکتب اوله تربیه ایتمشدر : اومکتبی ترک ایدنجه ، تحصیلدن قورتولدم ، خلاص اولدم دیه نفس آلیر . نفرت ایدر ، مطالعه دن اوزاق یاشامق حسی طوبار .

نیجه آدمایمز تمی ایدرلرکه ، ابتدائی تحصیاتی اکال ایدنلر ، داها یوکسک تحصیل

تکبار ایدیورز .

زراعتی سیلیورز

زده ترقی ایتش ، حقیقه تفیض ایتش
برشی وار : برکت مأمورین !! اوت ، هپسینی
شکایت ایدیورز که مکتبایمز اشاعیدن یوقاری
هپ مأمور فابریقه سی در . وطنک بو فابریقه
لردن جانی یاندی بوکون ایسته نیلن ، استحصا
ثروته مدار اوله جق فابریقه لردر .

قوری شکایت ، مکتبایز حالا فابریقه در .
دیمک هیچ بر فائده ویرمز . سنه لک حصوله
کتیردیکی بر فکری بیقمق . تار وماراتمک
قولای برشی دکادر .

برجوجق مکتبه دوام ایدر . اوچوجمک
باباسی ، آناسی ، بیوککری ، قومشولری ، مقام
تقدیرده ، دعاده انشاءالله پاشا اولورسک ،
والی اولورسک ، بیوک کاتب اولورسک ،
دیر . آوند زهیرله نرک چوجق مکتبه کلیر ؛
نه اوکره نیر ، نه کورور بیایر میسکیز ؟ درت
دیوار !! فکر ، تحصیل او درت دیواردن ،
اوطونوق کتاباردن عبارت قالیر

ابتدائی پروغراملرینی ، نامتاهی درسایر
دولدیرده اوچوجق حیادتدن ، کوردیکی
شیلردن ، مملکتندن ، صنعتدن ، تجارتدن ،
زراعتدن هیچ برشی اوکرمز . چوججفک
آمریقا ، فرانسه حقنده نه قدر معلومات وار
ایسه . مملکتی ، ولایتی حقنده تأسف اولونورکه
او قدر معلوماتی یوقدر . آوروپاده ، خصوصیه
فرانسه ده اسویچرده ، باجیقاده عمومیتله
مکاتب ابتداییه زراعت درسی قبول ایدلمشدر .
بزم کون ، بزم یوکسله مز ، اکتساب
ثروت ایلمه مر ، حریت اقتصادی وصولمز
آنحیق زراعت ووقوف ایله قائمدریه آوازمیز
یوکسلدیگمز حالده ، داهای زراعت درسی
مکتبه قبول ایتک ایچون جسارت بوله میورز ؛
وبالکس کمال نفرتله مکتب پروغراملردن

مکاتب اعدادیه کیرمش وکیره جک طایه لر
هپ ماور اولمق هوسی بیله یورلر . قابل
دکلیدرکه ، مکتبه ایکن اوکنجر فیکرلرینی
دکیشدر سینلر ، وطنه داهای یارارلی اولمق
ایچون مأموریتک حیات عطالته وداع یتمونلر
اوت پک قابلدن مختلف تجربهلرده بوکاموفقی
حاصل اولمشدر .

موفقیته ! .. درت دیوارلی بر مکتبه
موفقیته هیچ بروقت قابل دکل . پروغراملر
دکیشسه بیله ینه سسی وغیرت لارم بر
چوجق ، برکنج صنعته ، تجارتیه ، زراعتیه
هوس ایتک ایچون مکتبه کوزیله . برچوجق
شیلر کورملی در . معلک بوش سوزی هیچ
بروقت کافی دکادر . صنعتدن بحث ایدیلیرکن
ماکنلرک حقیقیسی ابراز ایتک ، یاخود اوافق
مودلارینی کوسترمک لازم کلدیکی کی ، قوای
محرکه دن بحث ایدیلیرکن صودن ، هوادن ،
حیوان قوتندن اعتباراً بخار ، الکتریک هیمی
هپسک موده لی ، نمونه سی کوسترملی ونمونه
طایه لره بر اقله رق اونلرک تجربهلر یایملرینه .
آنلرله مشغول بولملرینه مساعده ایدلملیدر .
مکتبه جوارده یتیشن حیواناتدن ، نیا -

ناتدن ، فاندلی فائده سز اولتاردن طوتکیزده
طاشلرینه ، طوبر اقلرینه ، بوجکارینه ، قوشلرینه
معدنلرینه قدر سورده نمونه لر بولمعلی در .
بونلری بتون طایه ایله خارجدن طوبولاملیدر .
بحث ایدیلنلر هیچ ، کافی دکل یایلمش منتظم
قولکسیونلر جمع ایتک ، مکمل زراعت
وطبقات موزملری وجوده کتیرمک لازم .

باغ ماکنلردن ، صنایع مختلفه دن ،
قوانلردن ، باغچوانلق ، باغچیلق ادواتندن ...
وسساره ، کذا ایپکچیلک ، بالچیلغ ، نباتاته
عارض اولان ضررلی بوجک ، کوره ، صنعی

رومانیاده --- سعی و عمل

ز بهر قاج سینه کلاهجه قدر هر کونا
سفالنه محکوم ، هر شیدن محروم بر حالده
یشارکن ملل سائره سریع آیدملرله طریق
تمدننه یلریلدیلر و دائماً ایلرولورلر ! . .
علمک ، فک ، صنعتک ، زراعتک صوک
صفحاتنه قدر فاصله سز جالشیدلر الا زده
جالشورلر . بو کون زه ؛ کوزمزلک اوکنه
بزجه قاریشقی ، آکلایه مادیغمز وسائطه اوزون
بر دوره فعالیتک نتیجه سی ازلهرق اولیه خار-
ق المعاده ترقیات کوسریورلرکه دوشورایسهک
حیرتله دوجار اولیورز . اشته بونلر هپ
سعی و عملک برر نتیجه خارقه سی . . .

بوکون انظار ، دقتیزی طوغریدن طو-
غری به آلمانیا ، آمریقایه چوریمهلم ، چونکه
اونلر ؛ او درجه عرفان و تکامله مظهر
اولجیه قدر نیجه ، نیجه دورلر کچر مشلردر ،
آلسزین ، یک جزئی بر زمانده او ترقیانه
نائل اولما مشلردر . غیرتلی ، فعالیتلری
قیردجق هیچ بر مانعه یه تصادف ایتمکدکریچون
متامدی جالشه مشلردر . اوت بر کره موقع
جغرافیسی ، اقلیمی ، عنصری ، اهالیسنک
احلاق و عادتیی اعتبارله بزده یک یقین اولان
شرق تمثال ونمونه مدیتی اولان- رومانیایی
ندقیق ایدلم ، قارشولرینه جیقان زورلق ،
مشکلات ملتک بر شوق و هرس چربنان
قبلری ایه متامدی سعی ، بجز توکنمز جالشملری
قارشینده اولیه زبون قالیورکه بوکون رومانیایا
اراضیسی باشندن باشه یشیل و اوزرلرنده
ملتک اولدقجه احتیاجاتی تأمین ایدن آثار
مدنی و او آثارک آرد- سنده نظر عرتمزی
جلب ایدن مؤسسات- صنایعه و زراعیه سبله
غبطه اولنغه شایسته در .

کوبره نمونلرله مکتب دوناتالی درکه چوجق
زراعت نه ایش ، صناعت نه ایش نه قدرشایان
محبت و غبطه برصنعت ایش دیه تقریرایله سین .
بوکون حیات زراعیه یی تصویر ایدن او قدر
کوزل لوحلر صغیری تزین ایدیورکه دکل
چوجقلر قوجه آدملر یله آکا غبطه ایدوب
قالیورلر .

تجارت هوسنی اویاندیره جق اسبابه توسل
ایتمکده یک قولایدر . مکتب موزه- سنده .
امتمه تجاریه عائد نمونلر بولنه جفی کی ، مکمل
برموزده وجوده کتیریلر . مشهور تجارلرک
حیاتنه دائر بولندیرله جق آثار ، کتابلر ،
قاتالوغلر ، پروپه قوسلر ، نشانی بر تجارت
طلبه سی یشدیرر . یکی اصول مکتبلر طلبه یی
کور کورینه آقشاملره قدر مکتبده باعلاماز ؛
معلملری طلبه لری باغلره ، باغچه لره ، مزرعه لره
چفتلکاره ، بیوک زراعت مکتبلرینه . نمونه
تارلارینه ، قاریقه لره ، تجارتخانه لره ، مغازلره
سوسلی و شوق یرلره ، دستکاهلره ، اعمال
خانه لره ، صنایع و تجارت مکتبلرینه ، هریره
کوتورورلر ؛ کزدرلر ؛ بوآئنده فکرلری
آجارلر ؛ فکرلری دائماً سعی ، غیرته صنعته
دوغری سوق ایدرلر .

ملکت مزده آسکیدن آچلمش مکتبلری
حالیله و یا خود اوافق بر اصلاح ایلر براقق
کایدلر . اساساً نه قدر غیرت ایدیسه ینه مکتب
آسکی حالنده ، آسکی یورو پوشنده در . برچوق
مکتبک برر پارچه اصلاحه جالیشه جق یرده
برقاج مکتبی مکملاتنظم ایتمک صنایع مکتبلری
آجق مقصده وصول ایچون داها فائده لی و داها
شایان تقدیردر . بنساع علیه هر زمان آییلمک ،
چوقاقنه فائدر .

مناسرت : ۲۹ کانون اول ۱۳۲۶

ادهم نژاد